

NOVOSTI

Godina 3, Broj 12

April 2002.

Dobro dosli u Malme!

Malme danas broji oko 260 000 stanovnika, a usporedbe radi u srednjem vijeku ovaj broj je bio 5000. Prve istorijske otiske o Malmeu nalazimo u vrijeme 1170-ih godina kada se grad po prvi put spominje u spisama. Grad je tada bio danski, a po velicini je vise nalikovao na selo. Vec narednih stoljeca Malmo je znatno izrastao - tvrđave su sagradjene, osnovan je manastir pa je i kraljevska kovnica novca naglasila je vrijednost grada. Srednjovjekovno evropsko barbarstvo nije mimoislo ni Malme koji je bio osvojen od strane svedskog kralja Magnusa Eriksson 1332., da bi, nedugo zatim, 1360. opet podpao pod dansku vladavinu preko Valdemara Atterdag. I pored borbi za vlast Malme je u to vrijeme bio napredan trgovacki grad, ponajvise zahvaljujuci ribi pod imenom haringa. 1546. godine na Velikom trgu (Stortorget) sagradjena je zadivljujuca gradska vijecnica (Rodhus) koja je predstavljala krunu gradskog uspjeha. 1658. je Malme opet postao svedski grad, nakon sto je kralj Karl X Gustaf primorao danskog kralja da preda Skone (Skåne), Halland i Blekinge. Nazalost, upravo tada, prestaje period sjaja i uspjeha za ovaj grad kada nastaje period posvedjavanja i broj stanovnika se u to vrijeme smanjio na jednu trecinu. Tek uz pomoc industrializacije krajem 18-tog stoljeca ponovo pocinje razvoj za ovaj grad. Malme je iz godine u godinu rastao da bi postao treci grad u Svedskoj i snazan industrijski centar tokom 19-tog vijeka. Nakon drugog svejetskog rata Malme postaje jako industrijsko i radnicko srediste, ali 70-80 godina industrija drasticno slabi da bi se danas skoro povukla i ustupila mjesto novoj epohi sa fakultetima i preduzecima koja su usmjerena novim tehnologijama i Internetu. Struktura drustvena nije bila jedina stvar koja se izmje-

Sibbarp plaza i most preko Eresunda

nila, vec i drustveni zivot, gdje se kafici i barovi mijesaju sa obilnim krcmama, a iz luke vise ne dolaze radnici iz brodogradilista (Kokums), vec studenti na biciklima. Visoka skola u Malmeu se snazno i ubrzano razvije i za koju godinu broj studenata ce dostici 15.000. Novu eru u razvoju Malmea donio je i most preko Eresunda (16 km) koji je pusten u saobraćaj 2000. godine i stabilno uvezao Dansku sa Svedsku, tako da ovi prostori oko Kopenhagena i Malmea dozivljavaju uzurbani razvoj. Sada se poslovna saradnja intezivno ostvaruje, sto se pozitivno odrazava na cijeli region koji broji preko 2 miliona stanovnika.

Parkovi u Malmeu

Ribersborj je duga pjescana plaza u Malmeu koja se proteze juzno od luckog podrucja na pjesackoj udaljenosti od centra. Ljeti je plaza ispunjena ljudima koji se suncaju, trce i setaju, a zimi se izdize dim iz sauna i hladnog kupalista na Ribersborju. Iza kanala u starom jezgru grada Malmea nalazi se gradski dio Stari Zapad (Gamla Väster) sa starijim kucama i malim ulicama. Ovdje su danas smjestene kafane, modni butici i galerije.

Parkovi, koji se ne smatraju dijelovima grada, ali u Malmeu predstavljaju izu-

zetao znacenje za sve dijelove urbanog jezgra. Kraljevski park (Kungspark) i Dvorski park (Slottspark) koji se prostiru oko starog centra Malmea puni su kanala, rijetkog drvca i gradskih izletnika. Pildamspark jugo - istocno od sredsita grada (Triangla) je park sa nepreglednim zelenim površinama i dva velika jezera koja mnogobrojne vrste ptica obilno koriste.

Melevong centar (Möllevångs centrum) je trg gdje je smjestena najveca pijaca u Malmeu, ali sto predtsvalja i izuzetnu rijetkost u cijeloj Skandinaviji. Oko ovog trga i okolnih ulica smjestene su prodavnice i restorani sa ponudama hrane i prehrambenih artikala iz cijelog svijeta. Tu mozete svakoga dana i u svako vrijeme sresti mnogo Bosanca i Hercegovca, koji dolaze i iz udaljenih gradova Svedske (cak i iz Danske i Norveske), kako bi se snabdjeli ziveznim potrebstinama. Tu, u blizini, nalaze se bosanski restorani, prodavnice, cevabdzinice, mesnice...

Malme je poznat u Svedskoj kao grad sa najvećim brojem stranaca, a skoro svaki treci stanovnik ovog grada ima useljenicko porijeklo. U Malmeu sada zivi oko 7000 gradjana iz BiH.

Učesnici Konferencije o povratku u Malmeu

Dr. Kadrija Sabic-Haracic, zamjenik ministra za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH

Rodjena 18. 06. 1952.god. u Vitezu, BiH
Diplomirala na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;
Specijalizacija iz neuropsihijatrije;
Subspecijalizacija iz EEG i poreme-

ćaja spavanja

1986.god. radeci na Psihijatrijskom odjelu Bolnice u Zenici, pocinje da se bavi pravima i zaštitom duševnih bolesnika.

1992.god. postaje član Armije R BiH - Viša vojno ljekarska komisija i psihijatrijsko psihološka ambulanta III korpusa A RBiH
1992.god. do 1996.god. - aktivno se bavi ženskim pokretom i ljudskim pravima žena
1993.god. postaje član Naucnog Vijeca

Instituta za istraživanje zlocina protiv covjecnosti i medunarodnog prava
1993.god. do 2001.god. - aktivna članica Centra za terapiju žena MEDICA Zenica, osobito se bavi traumom ratnog silovanja, seksualnog nasilja nad ženama i djecom, te temom nasilja u psihijatriji
1994.god. - vodi vlastiti projekat psihosocijalnog zbrinjavanja žena i djece Starog Viteza, BiH;
1997.god. - dobija titulu primarijus i postaje Nacelnica Neurološkog odjeljenja Kantonalne bolnice Zenica
1999.god. - osniva prvu privatnu zdravstvenu Polikliniku i otvara cetiri nova radna mjesta
2000.god. - postaje član Izvršnog odbora Bosanske Patriotske Stranke
23.02.2001. god. imenovana na funkciju zamjenika ministra za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH

OSNOVNE INFORMACIJE

Drzavu Bosnu i Hercegovinu cine dva entiteta, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska, te Distrikt Brko. Drzava kao i svaki od entiteta imaju instituciju ombudsmana. Ombudsman za ljudska prava BiH je ombudsman na drzavnom nivou i on ima iskljucivu nadlezenost u Distriktu Brko. Ombudsman je autonomni i nezavisni zaštitnik vaših prava i sloboda. Osoba koja moze biti posrednik izmedju vas i javnih organa vlasti koje vam sluze, vlade, sudija, policije, uprave itd. Ombudsman, gospodin Frank Orton, ima ovlast da istrazuje predmete koji se ticu maladministracije i povreda ljudskih prava od strane drzavnih ili vlasti entiteta BiH. Ukoliko su vaša ljudska prava i osnovne slobode narušene cinjenjem ili necinjenjem bilo kojeg organa javne vlasti u Bosni i Hercegovini mozete se zaliti Ombudsmanu i on moze intervenisati i izdati preporuku predmetnom organu vlasti. Ombudsman takodjer moze izvršiti inspekciju u institucijama u kojima sumnja da postoji maladministracija.

Ombudsmani BiH: <http://www.ohro.ba/>

Mico Micic, Ministar za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske

Rodjen je 06.09.1956. godine u Bijeljini. Osnovnu i srednju školu završio u Bijeljini, a Fakultet za fizicku kulturu na Univerzitetu u Sarajevu 1981. godine.

Kao profesor radio u srednjoškolskom centru u Kalesiji kod Tuzle, a od 1992

-1996. godine radio kao profesor u Elektrotehnickoj školi u Bijeljini. Od 1996. godine do danas radi na poslovima nacelnika za boracko-invalidska pitanja u Skupštini opštine Bijeljina. Oženjen je i otac troje djece.

Adresa ministarstva:
Vuka Karadžica 4, 51000 Banja Luka
tel: 051/331-470
faks: 051/331-471
E-mail: mirl@mirl.vladars.net

Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS je zaduženo za rješavanje pitanja izbjeglica, raseljenih lica i povratnika i time je zaduženo i Programom za rješavanje problema izbjeglica, raseljenih lica i povratnika koji je usvojila Narodna skupština Republike Srpske. Ministarstvo djeluje preko svojih 54 Odsjeka u svim gradovima širom RS-a i ono je zaduženo takode za sprovođenje imovinskih zakona datih Dejtonskim mirovnim sporazumom tj. za sprovođenje Aneksa 7. istog sporazuma. Kao prioritete u svom radu Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS daje najugroženijim kategorijama kao što su porodice poginulih boraca iz kategorije izbjeglica cija je imovina u F BiH uništena, RVI iz kategorije izbjeglica itd. Ministarstvo djeluje putem 54 Odsjeka širom RS i sa kancelarijama u nekim gradovima F BiH.

Prof. dr. Lamija Tanovic, Rukovodilac odjela za naucnu, tehnicku, obrazovnu i kulturnu saradnju

Rodjena 22. 04. 1947. godine u Zenici, BiH. Redovni je profesor na Univerzitetu u Sarajevu na kojem radi od 1971. godine. Bila je gostujući profesor na mnogim univerzitetima u Evropi i Americi. Objavila je više desetina naučnih radova i cetiri knjige. Od 1992. do 1994. godine radila na istraživanjima u okviru pripreme zajed-

nickog projekta izmedu ETF-a i PMF-a Univerziteta u Sarajevu, sa jedne strane i Niels Bohr Instituta Univerziteta u Kopenhagenu koje je finansirala tadašnja Evropska Komisija. Iz tog istraživanja objavljeno je nekoliko naučnih radova. 1994. godine angažovana od strane Ministarstva vanjskih poslova R BiH da profesionalno obavljam posao šefa diplomatsko-konzularnog predstavnitva Bosne i Hercegovine u Danskoj. Na toj funkciji u zvanju ministra savjetnika otpravnik poslova Bosne i Hercegovine u Danskoj ostala sam sve do maja 2001. godine.

U Ministarstvu vanjskih poslova BiH pceo je sa radom Odjel za naucnu, tehnicku, obrazovnu, kulturnu i sportsku saradnju. Odjel vrši poslove koji se odnose na pripremanje, izradu i realizaciju medunarodnih sporazuma i programa naucne, tehnicke, obrazovne, kulturne i sportske suradnje sa drugim državama i medunarodnim organizacijama. Također, odjel se bavi aktivnostima u vezi sa stipendiranjem, školovanjem, specijalizacijama i drugim strucnim usavršavanjima u okviru medudržavnih programa suradnje, kao i aktivnostima u vezi sa medunarodnim naucno-istraživackim i razvojnim projektima iz oblasti nauke, tehnologije, obrazovanja i kulture. Ponude stipendija za dodiplomske, postdiplomske i doktorske studije u inozemstvu, kao i informacije o strucnom usavršavanju, suradnji sa naucno-istraživackim projektima, finansiranju studijskih boravaka, učešću na naucnim i strucnim skupovima i kulturnim programima, mogu se naci na web stranici MVP-a BiH www.mvp.gov.ba u odjeljku Medunarodna suradnja.

Prof. Mediha Filipovic, Ambasador BiH u Svedskoj

Prof. Mediha Filipovic, rođena je 22. decembra 1944.

Obrazovanje: Medicinski i stomatološki fakultet, Univerzitet u Sarajevu, Nantes Univerzitet, Francuski aspirantski studij, M.Se. Sarajevski Univerzitet, Ph.D 1982.

Gostujući profesor - Lousville Univerzitet, USA 1986/87

Specijalizacija: Medicinska statistika, ortodontika, ortopedija.

Politicka karijera: 1996. postaje aktivna kada je izabrana za podpredsjednika Strenke za B i H.

Prva i jedina žena u Skupstini B i H koja je izabrana poslije Dejtonskog mirovnog sporazuma 1996. (birana ponovo 1998. i 2000.)

Kao jedina žena član Gradske skupstinske posjećuje Savjet Evrope. Član Komiteta kulture i nauke i Komiteta socijalnih i familijarnih poslova i zdravlja 1996. Kao zamjenik upravnika za delegaciju je predstavljala Bosnu i Hercegovinu na sjednici Komiteta za politicke poslove i Komiteta za ljudska prava i legalne poslove Savjeta Evrope od 1996 do 1999.

2000-2001: Zamjenik predsjednika Komiteta za stranu politiku Predstavnickog doma Parlamenta Bosne i Hercegovine.

1997.: dobitnik specijalnog priznanja za unapredjenje uloge žena u politici - "Brilijantni prsten" od magazina namjenjenog ženama BiH - "Zena 21"

1999.: primila "Nagradu spola" kao senzibilna žena u politici od Internacional NGO - "Biser"

Jezici: engleski, francuski.

Nudzeim Recica, Ambasador BiH u Danskoj

Nudzeim Recica rođen je 12. septembra 1960. godine u Sarajevu (Bosna i Hercegovina).

Otac jednog sina.

Govori engleski i ima pasivno poznavanje njemackog jezika.

Završio osnovnu, srednju skolu i Ekonomski fakultet 1985. god.

Od 1986. do 1992. radio je kao rukovodilac izvoza u Energoinvestu, jednoj od najvećih firmi u Bosni i Hercegovini.

Od 1992. do 1993 bio je koordinator za UN agenciju unutar vlade Directorate za Izbjegle i raseljene osobe.

Krajem 1993. unaprijeđen je za zamjenika ministra Ministarstva za izbjeglice i socijalna pitanja.

Od septembra 1995 radio je kao šef Ureda za repatrijaciju koji se nalazi u Becu.

Pocetkom 1996. bio je ministar za izbjeglice u Vladi Bosne i Hercegovine.

Od januara 1997. do decembra 2000. biva zamjenik ministra za civilna pitanja i komunikaciju.

Od 1998. do 2000. član je Parlamenta Federacije Bosne i

Hercegovine i član parlamentarne Komisije za izbjeglice i dijasporu.

Od aprila 2001. ambasador je Bosne i Hercegovine u Kraljevini Danskoj.

Vratilo se 2.400 Bošnjaka

Humanitarna organizacija "Merhamet" bez sumnje je jedan od osnovnih stupova potpore banjaluckim Bošnjacima već punih 11 godina. Kako tokom rata, tako i svih poratnih godina, bez materijalne i zdravstvene pomoći "Merhameta" život Bošnjaka u RS bio bi znatno teži. Edhem Lelic, predsjednik Izvršnog odbora "Merhameta" Banja Luka o povratku kaže: "Prema posljednjim podacima, zaključno sa 31. januarom u Banju Luku se vratilo 2.400 Bošnjaka. Ti podaci se iz dana u dan mijenjaju jer ljudi dolaze, preuzimaju svoju imovinu, ali ne ostaju. Za to postoji mnogo

razloga. Sa druge strane, ovo je posljednja godina u kojoj će teći donacije za obnovu i sanaciju, jer međunarodna zajednica od iduce godine planira donatorska sredstva usmjeriti za pokretanje male privrede."

U isto vrijeme, kaže on, potrebe za pomoć su sve veće, jer imovina koja se vraća u velikoj mjeri je uništena i potrebna su znatna sredstva za sanaciju. Za održivi povratak potrebno je mnogo više od krova nad glavom. Penzije u RS su veoma niske, a radno sposobna populacija povratnika ne može dobiti zaposlenje.

NEVLADINIH ORGANIZACIJA U BiH
U Sarajevu je krajem februara održana dvodnevna konferencija nevladinih organizacija u BiH, posvećena izbjeglim i raseljenim osobama. Konferencija je bila završni događaj prve faze projekta Sveobuhvatna strategija zagovaranja prava izbjeglica i raseljenih osoba. Pored BiH, u projektu učestvuju nevladine organizacije iz Hrvatske, Srbije, Makedonije i s Kosova.

Oni vam mogu pomoci pri povratku

Region syd
Christine Hansson
Migrationsverket
Box 3081
200 22 MALMÖ
Tel. 040-28 40 30,
fax 040-284100

Region Stockholm
Andres Parts
Migrationsverket
Box 507
169 29 SOLNA
Tel/fax. 08-592 504 05,
mobil 0709-37 03 77

Region väst
Gunnel Hultin
Migrationsverket
Box 9
311 21 FALKENBERG
Tel. 0346-553 16,
fax 0346-813

Region nord
Maja Johansson
Migrationsverket
Box 816
851 23 SUNDSVALL
Tel. 060-16 36 26, fax
060-17 31 15

Region mitt
Ingrid Lövbom
Migrationsverket
601 70 NORRKÖPING
Tel. 011-15 66 95, fax
011-15 66 70

Resebridrag
Towe Rasmussen
Migrationsverket
Kvot- och förvaltningsenheten
601 70 NORRKÖPING
Tel. 011-15 62 99

**FEDERALNO
MINISTARSTVO SOCIJALNE
POLITIKE, RASELJENIH
OSOBA I IZBJEGLICA**

Sjediste: Alipasina 41
Sarajevo
Telefon: ++387 33 66 39 77
Fax ++387 33 66 39 77
E mail: povratak@bih.net.ba

Svedsko-Bosansko informativno i medija udruzenje

Ängelholmsg. 4
214 22 Malmö
Sweden

Tfn: + 46 70 750 00 24
E-post: bhmedia@hotmail.com
http://go.to/bhmedia
Post giro: 424 61 86 - 3

Glavni i odgovorni urednik:
Miralem Pervizovic

Bosanskohercegovački Radio - Malmö
emitovao je svoju 600. emisiju

02.12.2001.
Svake nedelje slusajte nas
od 11.00 - 12.00
89,2 MHz

"Konferencija o povratku" organizirana je u saradnji: Migrationsverketa, Malmö stad, Svedsko-bosansko informativnog i medija udruzenja i bh kluba "BiH 82" u Malmeu

Ängelholmsg. 4
214 22 Malmö
Sweden

Folkets Hus
SUBOTA, 6. APRIL 2002.
kl. 10.00

Dr Kadrija Sabic - Haracic
Zastupnik u Parlamentu za ljudska prava i izbjeglice BiH

Mico Micic
Ministar za izbjeglice i raseljena lica
Republike Srbije

Prof. dr Lamija Tanovic
Fakultet za odjel za nauku, tehniku, obrazovanje
i kulturna nasliedja Ministarstva vanjskih poslova BiH

Govornici gosti:
Mediba Filipovic (zastupnik u Parlamentu BiH)
Nurudin Redic (zastupnik u Parlamentu BiH)

Uz izdavanje knjige naslova:
NARCIS VUCINA
Produkcija i distribucija: LD
"Narcis u zemlji kraljeva i predatora"

KONFERENCIJA O POVRAKU

USVOJENA JEDINSTVENA STRATEGIJA POVRATKA U 2002.

Na Godisnjoj skupstini Saveza izbjeglica i raseljenih lica BiH, koja je održana u Brckom, usvojeni su Ciljevi jedinstvene strategije povratka u 2002. godini na prostoru BiH. Kako se navodi u jednoglasno usvojenom dokumentu, u ovoj godini je potrebno ekonomski ojacati povratak, provoditi prioritetne programe održivog povratka, te osposobiti regionalne odbore Saveza izbjeglica i raseljenih lica BiH, druge nevladine organizacije i lokalne vlasti da podsticu razvoj domaćih organizacija koje bi pratile projekte povratka.

Učesnici skupa ukazali su na potrebu ujednačene primjene imovinskih zakona na nivou cijele BiH i ubrzanja regionalnog povratka na prostoru BiH, Jugoslavije i Hrvatske. Zaključeno je da ubuduće veću pažnju treba posvetiti interno raseljenim osobama u BiH, a od Vlade Federacije je zatraženo da hitno imenuje federalnog ministra socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica. Također, data je podrška usaglašavanju entitetskih sa Ustavom BiH, u skladu sa Odlukom Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda.

Godisnjoj skupstini Saveza izbjeglica i raseljenih lica BiH prisustvovali su predstavnici Ureda visokog predstavnika u BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice

BiH, Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, Distrikta Brcko, te lokalnih udruženja koja se bave problematikom povratka.

VLADA RH PRIPREMA SE ZA MOGUCI VAL HRVATSKIH IZBJEGLICA IZ DRVARA

Hrvatska vlada priprema se za moguci val hrvatskih izbjeglica s područja Drvara, jer su počele delozacije hrvatskih izbjeglica koje žive u srpskim kućama. Prema nekim izvorima, u Knin je stigla već grupa Hrvata, a očekuje da će na kninsko, te područje Gracaca i Benkovca, stići nekoliko tisuća osoba. Hrvatska vlada je saopćila da je odlučila od nase zemlje zatražiti da se uskladi proces delozacije Hrvata iz Drvara i Grahova s procesom osiguranja zamjenskog smještaja za njih. U saopćenju Vlade Hrvatske istice se da je hrvatsko veleposlanstvo u Sarajevu već zatražilo objašnjenje od ministra za ljudska prava i izbjeglice Federacije BiH, Kresimira Zubaka.

VLADA RS DONIRAT CE GRADJEVINSKE PAKETE IZBJEGLICAMA IZ FBIH I RH U BOSANSKOM NOVOM

U toku 2002. godine Vlada Republike Srpske donirat će deset paketa građevinskog materijala izbjeglim i raseljenim osobama iz Republike Hrvatske i Federacije BiH koje trenutno žive na području općine Bosanski Novi.

U Skupštini općine Bosanski Novi potvrđeno je da će prioritet u programu dodjele građevinskih paketa imati porodice čija je imovina u prijeratnim mjestima boravka unistena.

U ZVORNIKU OTVOREN CENTAR ZA POMOC I KOORDINACIJU POVRATKA RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

Regionalni centar za pomoć i koordinaciju povratka raseljenih osoba, prognanika i izbjeglica iz i na području Republike Srpske otvoren je u Zvorniku. "Centar pokriva sedam općina - Bijeljina, Ugljevik, Lopare, Janju, Osmake, Sekovice i Zvornik i otvoren je za sve povratnike bez obzira koje su nacionalnosti", kazao je šef Centra Sakib Halilovic.